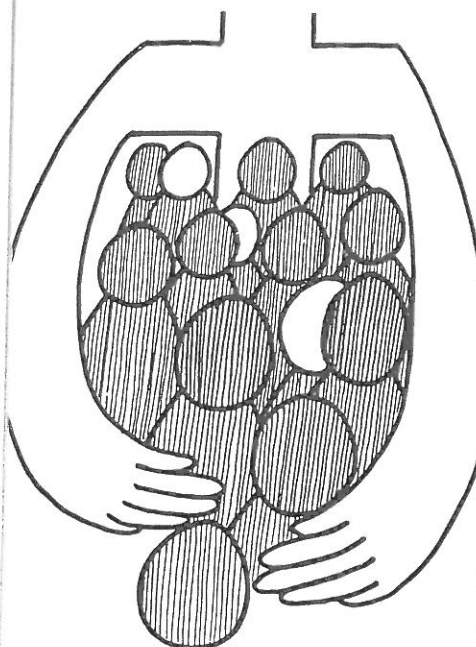

Når skal diakoniplanen for Den norske kirke bli et stort felles satsingsområde?

Det er betimelig å stille spørsmål om status for denne planen som nå har seks år bak seg med muligheter for realisering i norske menigheter. Plan for diakoni i Den norske kirke ble vedtatt på Kirkemøtet i 1987 med fire virksomhetsområder: 1) Materielt livsgrunnlag og sosial rettferdighet. 2) Kontakt og fellesskap. 3) Sjelesorg. 4) Helse- og omsorgsarbeid. Planen foreligger trykt i et eget hefte med et arbeidsopplegg kalt «Kirken i hverdagen».

KRISTIN FÆHN

Som et eksempel på hvordan det er mulig å gå fram for å gjøre planen kjent, kan vi vise til diakonikonsulenten i Møre bispedømme, Rune Hvidsten. Han forteller at alle menigheter har

Illustrasjon fra Plan for diakoni i Den norske kirke.

fått tilsendt et eksemplar. Saken har vært oppe på bispedømmemøte. Der har vært holdt kurs i alle prostier. Planen har vært tatt opp som eget tema på diakonenes temadag. Gjennom diakoniprojektet på Sunnmøre har en spesielt stimulert arbeidet med omsorgsfellesskapet, dyktiggjort lokale medarbeidere og gitt menighetene konkret hjelp og støtte til å virkeliggjøre planen.

Erfaringene så langt viser at det er i menigheter som har diakon at man har utarbeidet egne planer etter disposisjon fra Diakoniplanen. Andre steder har man satset på enkelttiltak. Det som er blitt prioritert er kontakt og besøkstjeneste, sorgarbeid, fellestiltak rundt gudstjenesten og mor/barn-grupper.

Diakoniplanen gir en god innføring i diakoniens teologiske begrunnelse og gir leseren mange impulser til en bred og dynamisk forståelse av hva menighetsdiakoni er. Den er m.a.o. en utmerket lærebok i diakoni for tillitsvalgte og frivillige i menigheten. Den forutsetter imidlertid en oppfølging der leseren gis hjelp til å omsette stoffet til menighetsvirkeligheten

og hverdagen. «Kirken i hverdagen» er ment å fylle et slikt behov.

Mulighetene ikke utnyttet

Hva er så status for Diakoniplanen 6 år senere? Det kommer litt an på hvordan man vil vurdere planen. Etter mitt syn vil ethvert fruktbart diakonalt arbeid være en virkeliggjøring av diakoniplanens intensjoner. Det viktige er at menigheten er en levende menighet der diakonien er en naturlig del av helheten. Men en plan har det gode ved seg at den kan hjelpe menigheten til å tenke nytt og til å tenke mer systematisk og målrettet om sin diakoni. Det ligger gode ansatser til dette i vår Diakoniplan, men det er med sorg en må si at disse mulighetene ikke har blitt utnyttet.

Diakonikonsulentene har stadig Diakoniplanen på sin dagsorden i kontakt med menighetene, planen selges stadig fra Kirkerådet (645 eksemplarer i 1992). Men det vi savner og det vi har savnet siden planen ble vedtatt,

er en samlet satsing fra «*hele kirken*» på å gjøre planen kjent, tilgjengelig og nyttig for menighetene.

Det tales stadig vel om Diakoniplanen, mange har sett viktigheten av den, og det er meget bra. Men for at planens intensjoner skal kunne virkeliggjøres kreves en helt annen offensiv enn det som er blitt denne planen til del, noe som også sies direkte i planen (s. 25): «Uten en samlet oppfølging overfor menighetene fra kirken som helhet, vil gjennomføringen av planens intensjoner vanskeligjøres». Den peker på at en gjennomføring av planen har ressursmessige konsekvenser, på alle plan i kirken, og fremhever at en «*radikal økning av antallet soknediakoner i årene fremover vil være en avgjørende forutsetning for at planens intensjoner kan bli realisert*» (s. 7).

Et annet fundament

Vi kommer i denne sammenheng ikke utenom å nevne den andre store planen som Kirkemøtet har vedtatt (ifølge samme lovparagraf), «Plan for dåpsopplæring i Den norske kirke». Mange har registrert at denne planen har fått et helt annet fundament for å bli lansert og gjennomført i kirken, enn det diakoniplanen i sin tid fikk. Jeg ønsker her å kun trekke fram en grunn til dette som antas å være vesentlig, nemlig kirkens økonomiske situasjon. I 1989 ble det såkalte «Særfond II» opprettet, et fond som bygges opp ved Statens salg av prestegårder. Dette fondets avkastning fordeles hvert år med en tredel på henholdsvis Kirkemøtet, bispedømmerådene og Kirkedepartementet. I 1992 var fondets avkastning på 9 mill. kroner. Dette fondet har gjort

oppfølging av dåpsopplæringsplanen mulig. Denne planen er et av Kirkemøtets hovedsatsinger nå de nærmeste årene, sammen med flere andre felt, bl.a. integrering av psykisk utviklingshemmede.

Ressurser må prioriteres

Det er viktig at vi ikke «slipper» diakoniplanen. Vi gir den en ny sjanse til å bli realisert hver gang vi satser noe på diakonifeltet, og det gjør vi stadig – også i Kirkerådet. Men det er også et ønske at det kan prioriteres ressurser til lansering og innføring av diakoniplanen, at den gjøres til et hovedsatsingsområde, en planmessig anstrengelse fra alle lag i kirken. Vi har ikke råd til å la være.

Kristin Fæhn
Diakonikonsulent i Kirkerådet

Når diakoner leser Bibelen . . .

Forts. fra side 7

Vindu og speil

Det første er at teksten brukes som et *vindu* for å se virkeligheten gjennom. Det betyr at det knyttes en nær forbindelse mellom tekst og hverdag, og hvor bibelordet hjelper leserne til å se hva som er sant og hva som er løgn. Hvordan skal vi se på utfordringene i vår tid? Hvordan kan vi forstå nøden og dens årsaker? Hvilke muligheter finnes for endring, og hvem kan bidra til dette?

Det andre er at teksten brukes som et *speil* som hjelper oss til å få et sant bilde av oss selv. Er våre diakonale tiltak i samsvar med det vi har sett gjennom vinduet? Hvilke kjennetegn har engasjementet vårt? Hva bærer det oppe?

Lys og lykt

Det tredje er at teksten er *lys* og en *lykt* på vår vei. Den er et åpenbaringsord som forteller oss noe nytt om Gud og hans frelse. Det er godt nytt i forhold til hva vi ser gjennom vinduet og i speilet. Derfor skaper det tro, håp og kjærlighet.

Det som gjør at denne metoden er aktuell for diakoner, er at den knytter til praksis i hverdagen og til innsatsen for å hjelpe mennesker i nød. Poenget er ikke så mye å legge problemer til rette teoretisk, men å finne fram til hva som er den gode gjerning, som lindrer og skaper noe nytt.

Vi forsøkte å bruke metoden å bestemte bibeltekster. En av tekstene vi tok utgangspunkt i, var Joh. 9 og fortellingen om Jesu møte med den blindfødte. Vi fant at teksten satte oss på mange spennende spor. Både i forståelsen av hvordan de svake har det i samfunnet, men også i relasjon til kirkelig praksis. Slik sett ble spenningen mellom

Jesus og fariseerne et aktuelt bilde på noen av de spenninger diakonien står overfor også i vår tid.

Møtesteder

Noen av deltakerne representerte Bymisjonssenteret og Tøyenkirken. Elisabeth Torp fortalte om sine erfaringer som gateprest og om vanskene med å sprengte de akademisk-teologiske rammene i arbeidet med bibelske tekster i møtet med vanskelig stilte mennesker fra Oslo øst.

Vi endte opp med en konklusjon om at dette var det viktig å gå videre med. Det må øvelse til før vi lærer å fastholde egen identitet og et diakonalt perspektiv som noe viktig i arbeidet med de bibelske fortellingene. En slik øvelse er ikke bare viktig for oss selv, men også for den tjenesten vi er betrodd. Derfor blir det sikkert flere møtesteder om dette temaet.